

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Biblia Latina - Cod. Aug. perg. 154

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Epistola ad Thymotheum I

[urn:nbn:de:bsz:31-42065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-42065)

p uob fr̄es dila a dō qd̄ elegit nos d̄s pu
mitas in salutem in sc̄ificatione sp̄s.
f̄ fide iuratis in qm̄ et uocauit uos d̄s p
ew̄ n̄m̄ in acquisitione gl̄e d̄ni n̄ri ih̄u
xpi. Itaq; fr̄es state et tenece traditōes
quas didicistis. siue p̄ sermonem. siue
p̄ eplam̄ m̄am̄. sp̄s aut̄ d̄ns n̄r̄ ih̄s xpc̄.
et d̄s et p̄r̄ n̄r̄ qui dilexit nos. et dedit
solationem etiam. et sp̄m̄ boni in gr̄a.
exhortetur corda ūra. et confirmet iōi
ope et sermone bono. III

Decoro fr̄es orate p̄ uob. ut sermo
d̄ni curiat et clarificetur. sicut
et apud uos. et ut libemur ab importu
nis et mal' hominib; . Ad eū om̄m̄ e
fides. fidel' aut̄ d̄s est qui confirmabit uos
et custodiet a malo. Confidim' aut̄ fr̄es
de uob in d̄no. qm̄ que p̄cepimus et fa
ctus et facietis. D̄ns aut̄ dirigat corda
ūra in caritate dei. et in patientia xpi.
Demittam' aut̄ uob fr̄es in ore d̄ni
n̄ri ih̄u x̄. ut s̄brahans uos ab om̄i fr̄e
ambulante iordmate. et n̄ sc̄dm̄ tradi
tionem qm̄ accipiunt a nob'. sp̄s ei sci
tis que ad m̄ opteat. imitari uos qm̄
n̄ inquiet sumi n̄r̄ nos. neq; gratis
panem manducaum' ab aliquo. s̄ in
labore et fatigatione nocte et die opan
tes. ne que ūm̄ grauarem'. n̄ q̄i habu
erim' potestatem. s̄ ut nolinetis for
mam' daremus uob ad imitandum
nos. Nam et cum c̄emus ap̄ uos hec de
mittabam' uob. qm̄ si quis n̄ uult
opari nec manducet. Audim' et m̄
uos quosdā ambulare in quiete nich
opantes. s̄ curiose agentes. H̄is aut̄
qui eiusmodi sunt demittam' et obsec
m' in d̄no ih̄u xpo. ut eū silentio opa
tes suū panē manducet. Vos aut̄ fr̄es

nolite deficere b̄n̄ facientes. qd̄ si quis uō
obediens uerbo n̄ro p̄ eplam̄. hunc no
tate et n̄ miscamini cum illo ut cōfū
datur. Et nolite q̄i inimicū existima
re illum. s̄ corripite ut fr̄em. sp̄s aut̄
d̄s patris det uob pacem sempiternam in
omni loco. D̄ns cum om̄ib; uob. salu
tatio mea manu pauli qd̄ est signū i
omni eplā ita scribo. h̄ra d̄ni n̄ri ih̄u
xpi cum om̄ib; uob. Amen. **Explicit**

ep̄ ad th̄. Incip̄ p̄lo. ad th̄y.
Timotheum instruit et do
cet. de ordinatione ep̄at'
et diaconi et omnis ec
clesiastice discipline scribens ei a laod
dicia. **Incip̄ ep̄ ad. ad th̄y. motheū.**

Tulus ap̄ls
xpi ih̄u sc̄dm̄
impium dei
saluatoris
n̄ri. et ih̄u
sp̄s n̄re. et
motheo dile
cto filio in
fide. gr̄a m̄ia et pax a deo p̄re et xpo ih̄u
d̄no n̄ro. sicut rogauit te ut remaneres
ep̄hesi cum n̄em in macedoniam et deni
tiaris quib;dam. ne alit docent neq; iten
dent fabulis et genealogiis infirmati.
n̄ questiones p̄stant magis. qm̄ edifi
cationem dei. que est in fide. finis aut̄
p̄cepti est caritas. de corde puro et sta
cilia bona et fide n̄ ficta. a quib; qui
dam oberrantes d̄si sunt in uaniloq
um. uolentes eē legis doctores n̄ intelli
gentes. neq; que loquunt'. neq; de quib;
affirmant. sicut aut̄ qd̄ bona est lex si q̄s
ea legitime n̄tatur. factes hec qd̄ iusto
n̄ e' lex posita. s̄ in iustis et n̄ libidinis. ip̄is

Incip̄ p̄lo. ad th̄y. motheū.

Moith

pudicas. n. detrahentes. sobrias. fide-
 les. monachis. Diacones sunt unius uxo-
 ris unius. qui filius suis bene plerumque et sine
 domibus. Qui enim bene ministraverunt bonum
 gradum sibi acquirunt. et multa fidu-
 tiam in fide que est in christo ihesu. Hec tibi
 scribo fili timothee sperans me venire
 ad te cito. Si autem tardaveris. ut scias quoniam
 opteat te in domo dei iulari. que est
 ecclesia dei vivit. columna et firmam-
 tum veritatis. Et manifeste est magni
 pietatis sacramentum. quod manifestum
 est in carne. iustificatum est in spiritu. ap-
 pur anglicus. predicatum est gentibus. cre-
 ditum est in mundo. assumptum est in gla-
 ria. **S**ed an manifeste vivat. **III**
Sed in novissimis temporibus discedet
 quidam a fide. attendentes spiritibus. et
 rationibus. et doctrinis demoniorum in hypo-
 crisis. et cantuata habi-
 tum sua ostentant. prohibentur nubere
 abstinent a cibis. quos deus creavit ad pe-
 piendum cum gratia actione fidelibus.
 et hijs qui cognoscunt veritatem. quod omnis
 creatura dei bonum est nichil retinendum quod
 cum gratia actione peripitur. Hanc fidem
 enim per verbum dei et orationem. Hec pro-
 nens fratribus. bonis etis ministris. et ihu-
 emittis verbis fidei. et bone doctrine.
 quoniam allecatus es. Ineptas autem et aules.
 fabulas deuta. Ecce autem tempus ad pi-
 etatem. Nam corporalis excitatio ad
 modicum utilis est. pietas autem ad omnia utilis est.
 promissione habens vite que nunc est et future.
 fidelis sermo et ois acceptio digni. Inhi-
 enim laborant et maledicunt. quod sperant
 in domino unum. qui est saluator omnium hominum.
 maxime fidelium. **P**rope hec et doce.
Ad te adolescentia tua contempnat

si exemplum esto fidelium in verbo. in verba-
 tione. in caritate. in fide. et in castitate.
 Dum venio attende lectioni. et exhorta-
 tionem doctrine. noli negligere gratiam que tibi
 est. que data est tibi per prophetiam cum impositi-
 one manuum presbiterum. Hec meditare in
 hijs esto. ut perfectus tuis manifestus
 sit omnibus. Attende et doctrinam. instam
 in illis. Hec enim faciens. et tempus saluum
 facies. et eos qui te audiunt. **V**
Memorem. ne marcepanus. si obse-
 tra ut priorem. juvenes ut fratres.
 anus ut matres. iuventulas ut soro-
 res in omni castitate. Viduas honora.
 que ne vidue sint. hijs autem viduas. filios
 aut nepotes habet. viscat primum domum sua
 regem. et mutua vice reddat penitus. Hec
 est acceptum est coram deo. Que autem vere
 vidua est. et desolata. speret in domino. et instet
 obsecrationibus. et orationibus. nocte ac die.
 Nam que in delictis est. unius mortua est.
 Et hoc spero ut irreprehensibiles sit. hi
 quis autem filiorum et maxime domesticorum
 cura si habet. fidem negant. et est infidelis
 deterior. Vidua eligat non minus sexaginta
 annorum que sicut unius uxor. et opibus
 bonis testimonium habet. si filios educavit.
 si hospitio recepit. si scorum pedes lavit.
 si tribulorum patientibus ministravit. si
 omne opus bonum subsequuta est. adole-
 scentes autem viduas deuta. Cum enim luxu-
 ate fuerint. in christo nubere volunt. hinc
 dampnatione. quod prima fidem irrita fe-
 cunt. hinc autem et otiose discunt. cur-
 re domini. si solum otiose. si et verbosum et
 curiose loquentes que si opus. Volo ergo iunio-
 res nubere. filios percare. matres fami-
 lias esse. nullam occasionem dare adu-
 latio maledici gratia. Nam et quoda die

sunt vero post sathanā. Siquis fidelis hē
induas sibi mittet illis ut n̄ fuerit cōca.
ut hys que uere uidue sunt sufficiat.
Qui bñ p̄sunt p̄sbi duplici honore di
gnum hēantur. maxime q̄ laborant in uo
i doctrina. Dicit ei scriptura. Non ali
gabis os uouu tritianti. Et digni cōpa
rius mercede sua. Adūsus p̄bem accu
sationē noli recipere nisi sibi duobz ul' t̄bz
testibz. Peccantes autē coram omibz ar
gue ut i ceteri timorem hēant. Testifi
cor coram dō i xpo ihu relectis angel
eius. ut hęc custodias. sū p̄ iudicio nich
faciens in aliam p̄tem declinando. Ma
nus cito uemini imposueris. neq; omni
uicarius peccatis alienis. Te ipm casti
custodit. sicut adhuc aqm bibē. s; modi
co uino utē p̄ stomachū tuū. i frequē
tes tuas infirmitates. Quorūda hōm
p̄ca manifesta s̄ p̄cedentia ad iudici
um. quorūda autē i abscondit. Similit̄
fca bō manifesta s̄. et que alit̄ se hnt

Abscondi n̄ possunt. **V**
itumq; s̄ sibi uigo seru. dños
sinos omni honore dignos arbitrent.
ne nom dñi i doctrina blasphemetur.
Qui autē fideles hnt dños n̄ cōp̄nant
q̄ fides sunt. s; maḡ seruiant q̄ fidele
sunt. i uolēt q̄ bñfici p̄ncipes sūt dñi
hęc doce i exhortare. Siquis alit̄ docet
i n̄ acquiescit sanis sermōibz dñi no
stris ihu x̄. i ei q̄ scdm pietatē e doctrinē
sup̄bz e nich sciens. s; languens cōca q̄
stiones i pugnas uerborū ex quibz ori
tur iudic. cōtentiones. blasphemie.
suspitiones male. cōfutationes hōi
mente corruptor. i qui a uitate p̄ua
ti sunt cōstimanctū q̄stū eē pietatē.
Est autē q̄stus magni pietas cū suffici

entia. Nich enī intulum' in hūc mūd.
haut dubiū q̄ nec auferit quid pos
sum'. Hntes autē alimta i quibz tega
mur. hys cōtenti sim'. Nam q̄ uolunt
diuites s; incidunt i temptationē i
laqum dya. i delidia multa i uita i
nocua q̄ mergunt hōies i mātum i
p̄tione. Radix ei om̄ malorū e cupi
ditas. qm quida appetentes erant
a fide. i miseruerūt se doloribz multi.
Tu autē o homo dei hęc fuge. sectare uo
uistiām. pietatē. fidē. paciām. man
suetudinē. caritatē. Certa bonū cor
tam fidei. Apphēde uitā etiam. in q̄
uocatus es. i cōfessis bona cōfessionem.
coram multis testibz. P̄ncipio t̄ corā
dō qm iunificat omnia i xpo ihu qui te
stimonū reddidit sibi p̄ntio p̄lato bo
nam cōfessionē. ut serues mandatum
sibi manūa i r̄p̄ensibile usq; ad ad
uentū dñi n̄r ihu x̄. que suis tēp̄bz
ostendet. uatus et solus potens rex.
regum. i dñs dñantū. qui solus hē
imortalitātē. i lucem h̄itat̄ i accessi
bilem. que uidit nulls hōm. s; nec
uidē p̄t. cū honor. i glā. i impium i
sempiternum. Am. Diuitibz hui sc̄p̄
ape. n̄ solum s̄ape. neq; s̄are in in
certo diuitiay. s; in deo uiuo. qui p̄
stat nob̄ omnia h̄nde ad fructuū.
bñ agere. diuites s; in omnibz opibz
bonis. facile tribuē. d̄nunicare. t̄
auarizare sibi fundamētū bonū i fu
turū. ut apphēdat uitā uerā. **O**
timothēe depositum custodi. cōuita
p̄fanas uocē nouitates. i opposi
ones falli nōis sc̄e. qm quida p̄ua
tentes circa fidē excedunt. **S**ia uerū.
Am. **Explic. i. epla ad thi. Inap. p̄lo**
in sedat.

Timotheo scribit de ex
marty et omnis regule uo
quod futurum sit temp
m̄s. et de sua passione scri
uēdo roma. **Inap. ep̄ sc̄da. A**

que est in xpo ihu. timotheo
fido. gra. multa. pay. a deo
ihū dno n̄r. h̄as ago deo a
a p̄ncipio uobz meis in d̄ca
sine iunitione hēam tu
am in cōtationibz meis. nod
delidans te uide. memor lact
ay. ut gaudio impleat. reco
accipiens eius fidei. que est i
d̄ca. que i h̄itanti p̄m̄ in a
loyce. et matre tua eunice. o
aut q̄ i n̄re. p̄t qm cām a
te ut resuscitates gram dei que
iunitione manū meay.
nob̄ dō spm̄ timoris. s; iun
oris i sobrietatis. **N**oli itaq;
testimonū dñi n̄r. neq; me
ois. s; cōlabora eū scdm i
qui nos libauit. i uocauit uo
sua sc̄a. n̄ scdm opa n̄ra. s; sc̄
stium suū. i gram que data
in xpo ihu ante tempa sc̄la
sc̄lata. ebaū tunc p̄llum
saluatoris n̄r ihu xpi. qui
quidē mecum. illuinauit a
i cōtatione p̄ ew. in quo